

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/295/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114231654
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5114231654.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v právnej veci navrhovateľa: J. W. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, D., štátny občan SR, právne zastúpený JUDr. Ing. Milan Očko, advokát so sídlom Kuzmányho 18, Žilina, proti odporcovi: Bc. V. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Ul. P. XXX/XX, D., občan SR, právne zastúpený JUDr. Marta Wertlenová, advokát so sídlom Predmestská 8537/2B, Žilina, o zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi stanovenú rozsudkom Okresného súdu v Žiline sp. zn. 17C 70/2011 zo dňa 5.9.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.10.2011, s účinnosťou od 30.9.2014.

Navrhovateľovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 29.9.2014 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči odporcovi - synovi naposledy určenej rozhodnutím Okresného súdu Žilina 17C 70/2011-43 zo dňa 5.9.2011, kedy bol zaviazaný prispievať na výživu syna sumou 210 eur mesačne. Od poslednej úpravy sa jeho pomery zmenili natoľko, že nie je schopný platiť určenú sumu a predpokladá sa, že odporca v akademickom roku 2013/2014 ukončí magisterské štúdium na Vysokej škole ekonomickej v Prahe, Fakulta financií a účtovníctva. Namiesto štandardnej päťročnej dĺžky štúdia bolo jeho štúdium predĺžené na osem rokov a už počas štúdia začal podnikat'; odporca je jediným konateľom a zároveň spoločníkom spoločnosti pod obchodným menom MK + MK s.r.o. (vznikla dňa 7.2.2009) a predpokladá, že synovi prináša určitý zisk a je schopný samostatne sa živiť a uspokojovať svoje životné potreby bez pomoci navrhovateľa. Žiadal, aby jeho vyživovacia povinnosť voči synovi bola zrušená.

Rozhodnutím Okresného súdu Žilina č. k. 7C/295/2014-65 zo dňa 25.4.2014 (v poradí prvým) súd návrh navrhovateľa zamietol; po vykonanom dokazovaní konštatoval záver, že nie sú splnené podmienky pre zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporcovi, a to z dôvodu, že odporca mal štatút študenta a pripravuje sa na budúce povolanie dennou formou štúdia, prezenčnou formou štúdia na vysokej škole. Krajský súd v Žiline uznesením 10Co/450/2015-80 zo dňa 30.12.2015 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom odôvodnení uviedol, že z prehľadu výsledkov štúdia odporcu vyplýva, že odporca opakovane absolvoval skúšky s výsledkom nevyhoveli a je zrejmé, že tento je vo veku takmer 30 rokov stále študentom vysokej školy a jeho štúdium na vysokej škole ekonomickej v Prahe trvá už osem rokov a úlohou okresného súdu v ďalšom konaní bude ozrejmiť skutkový stav. V rámci hodnotenia prípadu je nevyhnutné, aby zaujal dostatočne konkrétne stanovisko k tomu, že odporca je už dlhodobo jediným spoločníkom i konateľom obchodnej spoločnosti, ktorá vykazuje nezanedbateľné ekonomické ukazovatele.

V zmysle intencií odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu), preto súd v ďalšom konaní vec opätovne prejednal, prihliadal pritom na dosiaľ vykonané dôkazy a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

Navrhovateľ v priebehu konania prostredníctvom právneho zástupcu zotrval na skutkovom odôvodnení podaného návrhu. Má zato, že tým, že odporca podnikal v čase ešte pred podaním návrhu, bol riadne registrovaný, mal vydanú živnosť a bol schopný sám sa živiť.

Právna zástupkyňa odporcu súhlasila so zrušením vyživovacej povinnosti, avšak odo dňa 24.6.2015, kedy odporca uzatvoril pracovnú zmluvu a vznikol jeho pracovný pomer u zamestnávateľa. Pokiaľ ide o kapitálovú účasť odporcu v obchodnej spoločnosti, ktorej bol konateľom, nemal z toho žiaden príjem, na založenie spoločnosti mu požičala základný kapitál jeho matka, táto spoločnosť vykazovala straty, pričom odporca splnomocnil v celom rozsahu na vykonávanie všetkých úkonov a vedenia spoločnosti svoju matku. K dĺžke jeho štúdia na vysokej škole, ktorá prekročila štandardnú dĺžku štúdia uviedla, že odporca mal vytvorené zlé podmienky práve zo strany navrhovateľa, ktorý si neplnil vyživovaciu povinnosť a už v r. 2011 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie a tiež skutočnosť, že navrhovateľ bol odsúdený za neplnenie si vyživovacej povinnosti voči odporcovi. Odporca ukončil štúdium rozhodnutím o ukončení štúdia zo dňa 2.7.2015 a v súčasnosti je schopný samostatne sa živiť. Z uvedených dôvodov má zato, že k zrušeniu vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporcovi je možné pristúpiť až dňom uzavretia jeho pracovnej zmluvy, t.j. vzniku pracovného pomeru.

Predmetom konania bolo zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa k odporcovi z toho dôvodu, že odporca v rozhodnom období od podania návrhu i napriek svojmu veku stále je študentom vysokej školy a už dlhodobo je jediným spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti a teda je schopný sám sa živiť. V konaní zostalo sporné, či zrušiť vyživovaciu povinnosť odo dňa podania návrhu (ako žiadal navrhovateľ) alebo zrušiť vyživovaciu povinnosť s účinnosťou od doby, kedy sa odporca zamestnal.

Z obsahu rozhodnutia č.k. 17C/70/2011-43 zo dňa 5.9.2011 súd vzal za zistené, že naposledy bola stanovená vyživovacia povinnosť navrhovateľa ako otca voči odporcovi sumou po 210 eur mesačne s účinnosťou od 24.3.2011; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.10.2011.

V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ vykonával podnikateľskú činnosť, pričom ako podnikateľský subjekt má pozastavenú činnosť od 27.8.2013 do 26.8.2016 a od 7.5.2014 je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, ktorá skutočnosť vyplýva z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina.

Je tiež v konaní nesporné, že odporca v spoločnosti MK + MK s.r.o. vykonáva funkciu konateľa a spoločníka, pričom z podaného daňového priznania za obdobie r. 2013 súčet mimoriadnych výnosov predstavoval sumu 16.072,89 eur; za obdobie r. 2014 účtovná závierka - výnosy z hospodárskej činnosti za účtovné obdobie predstavovali 47.724 eur a výsledok hospodárskej činnosti predstavoval - 127 eur (č.l. 89). Za obdobie k 31.12.2015 z účtovnej závierky vyplýva, že táto spoločnosť mala výnosy z hospodárskej činnosti spolu 49.501 eur a výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti predstavoval sumu 3.288 eur (č.l. 84).

Z rozhodnutia o ukončení štúdia zo dňa 2.7.2015 (č.l. 98 spisu) je v konaní nesporné, že rozhodnutím Vysokej školy ekonomickej v Prahe, Fakulta financií a účtovníctva s odporcom bolo ukončené štúdium nadväzujúceho magisterského študijného programu s odôvodnením, že u odporcu bol prekročený maximálne povolený počet opakovaných skúšok a ukončenie štúdia je právoplatnosť rozhodnutia.

Z pracovnej zmluvy súd zistil, že odporca uzavrel pracovnú zmluvu u zamestnávateľa Tri svište s.r.o., Agátová 183/14, Žilina, s nástupom do zamestnania 24.6.2015 a bola dohodnutá mzda 114 eur mesačne, brutto.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného na maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Uvedené zákonné ustanovenie obsahuje výnimku z pravidla, že ak sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 159 ods. 3 O.s.p.). Dôvod tejto výnimky spočíva v tom, že v pôvodnom rozhodnutí súd rozhodol o dávkach, prípadne splátkach, splatných až v budúcnosti, vychádzal z pomerov známych v čase rozhodovania vo veci a nemohol spoľahlivo predvídať, ako sa zmenia okolnosti rozhodujúce pre výšku, prípadne ďalšie okolnosti na strane oprávneného povinného alebo na oboch stranách. Jedným z dôvodov pre odpadnutie zákonnej podmienky pre vyživovaciu povinnosť je nadobudnutie spôsobilosti samostatne sa živiť. Zo znenia ustanovenia § 78 Zákona o rodine vyplýva, že ak dôjde k zmene pomerov, rozhodnutie alebo dohodu o výživnom možno zmeniť (zvýšiť, znížiť výživné) a poslednom rade vyživovaciu povinnosť úplne zrušiť. Ustanovenie rešpektuje dispozičný princíp a princíp oficiality. Pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia vyživovacej povinnosti voči plnoletému sa vyžaduje aktivita (návrhové konanie) zo strany dotknutých osôb. Zákon o rodine, ktorý osobitne upravuje vznik alebo zánik vyživovacej povinnosti výslovne neustanovuje dobu, na ktorú možno stiahnuť zmenu pomerov. Vyživovacia povinnosť je konkrétne upravená v § 62 ods. 2 Zákona o rodine, kde je uvedené, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Pod pojmom schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť sa rozumie schopnosť samostatne z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Z hľadiska posúdenia zániku vyživovacej povinnosti súd vzal za zistené, že odporca vykonával podnikateľskú činnosť popri svojom štúdiu nadväzujúceho magisterského študijného programu. Schopnosti a možnosti odporcu súd posudzoval nie na základe reálneho príjmu, ale na základe jeho možností a schopností dosahovať potenciálny príjem primeraný jeho veku, vzdelaniu, kvalifikácii v nadväznosti na jeho podnikateľskú činnosť. Je potrebné poznamenať, že odporca ako podnikateľský subjekt má možnosť korigovať svoje príjmy s výdavkami tak, aby dosahoval príjem. V konaní bolo zistené, že odporca s dostatočnou starostlivosťou o štúdium neprejavil skutočný záujem aby zvyšoval svoje šance pre uplatnenie v budúcom povolání, keď nepochybne vyplýva z rozhodnutia o ukončení štúdia samotnou školou, že jeho štúdium bolo ukončené pre prekročený maximálny povolený počet opakovaných skúšok. Dôležitým faktorom v tomto prípade je aj skutočnosť, že bola tiež reálna možnosť odporcu zamestnať sa pri ukončení prvého stupňa vysokoškolského štúdia, keďže od 24.6.2015 je zamestnaný a zaradený na pozíciu pomocný účtovník. Argumentácia právneho zástupcu odporcu a ním navrhované dôkazy súd nepresvedčili a nepotvrdili skutočnosti, že práve pre správanie sa navrhovateľa nemohol odporca dosahovať priaznivé výsledky vo svojom štúdiu. Možno teda konštatovať, že odporca je schopný sám sa živiť a uspokojovať svoje potreby nezávisle od svojich rodičov. V danom prípade navrhovateľ žiadal vyživovaciu povinnosť zrušiť od podania návrhu, a teda z uvedených dôvodov zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi dňom 30.9.2014. Preto súd s poukazom na zistený skutkový stav návrhu navrhovateľa vyhovel a zrušil jeho vyživovaciu povinnosť voči odporcovi od podania návrhu.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenia § 150 ods. 1 veta prvá O.s.p., v zmysle ktorého zákonného ustanovenia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. V danom prípade vzhľadom na osobitosť konania (vo veci vyživovacej povinnosti rodič a dieťa) súd rozhodol o trovách konania tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).